

נקודה למחשבה

בהר פנ

חידה:
למה להפיש
את העלון, כשאפשר
לקבל אותו ישירות למייל?
Nekuda52@gmail.com
נקודה למחשבה...

גליין מס' 310

Nekuda52@gmail.com

לקראת העלון | חודשי 100...
אנ מו כים לתגבור הארות המלצות שלכם,
וכן לעצות שדרוג העלו, העיצוב או התוכן
תועלת קוראי ומנ" העלו ...

אבל שים לב! עיקר תועלת הבטחון הוא דוקא בתחום מידות האדם וויסות הטבעים שלו, הבעיות הפנימיות עליהם דיברנו... הרי לכל אחד יש הרבה מידות לתקן ולשפר, כגון: כעס, גאווה, קנאה, ועוד...

ואם הוא יעבוד על כל המידות ביחד - הרי שהסיכוי שהוא יצליח הוא אפסי, כי צריך לתת 'טון' חזק בכדי לתקן מידה אחת. מאידך, אם יתמקד האדם על כל מידה בפני עצמה לתקופה - הרי שזה יכול להתפרס על עשרות שנים...

אז מה עושים??? אלא שישנו פתרון אחד לכך והוא האמונה... אדם שהשכיל שהכל משמים, אדם שחי בידיעה שישנה יד מלמעלה המושכת בחוטים - האם יעלה על דעתו לנקום באויב שלו? האם יש לו מה להתרגז על מישהו שהפריע לו או פגע בו? הרי מיד הוא יחשוב לעצמו - 'וכי פלוני עשה לי את הרעה? הרי הוא רק שליח שנשלח משמים לבצע את מה שנגזר עליו מן השמים'.

הרי בשמים נקבע שזה יגיע לך - ואם הוא היה נמנע אז מישהו אחר היה מוציא את זה לפועל...
אם כן מצאנו פתרון אחד לכל מידות האדם...

תסכימו איתי, שמי שנוטה לכעוס, לנקום או לנטור, ונופל על ימין ועל שמאל בעבירות שבין אדם לחברו - הוא ממש דומה לכלב. איך? כאשר הכלב מקבל חבטה על ידי מקל או קרש, הוא מיד מתנפל על המקל ולא משכיל להבין שמאחורי המקל עומד לו האדם שהיכה אותו...

ומה מרוויח הכלב? הרי מרוב העצבים שלו - הוא מתנפל על המקל, נושך אותו, ונפצע בפיו עד שהוא שותת דם, ממש מוסיף מכה על מכתו...

כך אדם שלוקה באמונה, תולה את הטעות במה שהוא רואה בעיניים הגשמיות, ואז הוא מגיע לנקום בחברו, להתקוטט, לקלל בחריפות, לפזר לשון הרע לכל הכיוונים, וגם הוא - מוסיף מכה על מכתו...

וזו לשון החפץ חיים זצ"ל (הובא בנר לרגלי פי"ז) "וכן אדם שנחבל או נפסד או נתבזה על ידי חברו, והחל בפעולת תגמול ונקמה, וכעבור רגע הבין שטעה, שהנה החובל והמזיק הוא לא זה שעתה החל הוא לנקום בו, אלא מישהו אחר. מה הוא עושה?
הלא מיד יסיר את השנאה והנקמה ויסבב אותה לשני.

לעצום את העיניים

בכל אדם יש חסרונות... חלקם פנימיים וחלקם חיצוניים... היתה נערה, בתקופת השידוכים, שכל הבחורים שנפגשו איתה מיד ברחו, מה הפלא?! פשוט היה לה ריח חריף של בצל שהיה יוצא לה מהפה, בגלים... אביה, פנה לשדכן והציע לו 10,000\$ בעד שידוך מתאים. לשדכן עלה רעיון מבריק, והוא שידך לה בחור 'תתן' - שחוש הריח שלו פגום... השידוך היה מוצלח, והזוג נישא בשעה טובה ומוצלחת... כעבור מספר חודשים, פגש השדכן את החתן הטרי ושאל אותו: "נו, יקירי, איך?? מה שלום הצעירה?", "ברוך השם" ענה החתן, "הכל בסדר בינינו, רק שיש דבר אחד שמשום מה, מאוד מפריע לי... בכל פעם שאני מתקרב אליה, מתחיל לרדת לי דמעות מהעיניים..."
זו דוגמא לבעיה חיצונית שנראית מורכבת, אבל רק שנדע, הבעיות הפנימיות מורכבות הרבה יותר...

נתחיל...

דוד המלך ע"ה אמר - "בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב" (תהלים לז,א)... אבל מדוע הוא נקט בְּטָחֵךְ הזה? למה לבטוח ואח"כ לעשות טוב? מבאר החפץ חיים זצ"ל, אם בתחילה היו מצווים לאדם "עשה טוב" ותקבע עיתים לתורה - היה בא אליו היצר הרע וטוען שזמן הלימוד פוגע לו בפרנסה... 'הרי השיעור בדיוק בשעה שיש הכי הרבה קונים, ויש לחץ בחנות!'
וכן "עשה טוב" והתפלל בציבור - טענת היצר היתה 'הרי כל יתר העסקים המתחרים פותחים לפניך, מוקדם יותר, אם כן, איך תצליח?!'
ואפילו ב"עשה טוב" ותן צדקה - היצר היה דוחה 'הרי אפילו חשבון-הבנק שלך לא מתנהל כראוי, אז איך תיתן לאחרים?...' לכן אומר בתהילים, קודם-כל "בְּטַח בְּה'..." - תתמלא באמונה בבורא, תפנים שהכל נגזר מלמעלה, ומזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה, ולכן לא יתכן שקיום המצוות ימנע ממך רווח או יגרום לך הפסד... כך ייגמרו לך כל התירוצים... ורק אז אפשר לומר לך "ועשה טוב"...

עוד קודם שאתה ניגש לקיים את מצוות הבורא, ולפני שתקבל על עצמך קבלה חדשה, אתה חייב להתחזק במידת הבטחון, אתה מוכרח שהאמונה תזרום לך בעורקים...
כיון שזה היסוד היחיד שעליו יכול להיבנות הבניין כולו...
עד כאן ראינו, שהבטחון הוא הבסיס לכל עבודת ה' ולכל המצוות...

כן המאמין, מיד מסיר את נקמתו ושנאתו מחברו, להיותו מתיישר באמונתו, לדעת ולהכיר שפשוט טעה, זה לא פלוני שהזיקו... אלא הכל מאת הבורא, ולטובתו האמיתית"...

רק אדם שנשען על מה שהוא יודע ובטוח, ולא על מה שהוא רואה; רק מי שמנטרל את עצמו מלהתייחס לסיבות, ומייחס את כל מקריו לסיבת הסיבות - רק הוא יכול לחיות חיי קדושה וטהרה! טהור מידות - ללא כעס, קנאה ותחרות, נקמה ושנאה, וליבו - בר לבב נקי וזך, תוכו כבדו, באהבת ה' ובאהבת ישראל.

אחת הבעיות העיקריות היא שאתה חושב שאתה מבין את כל המהלך, שרק אתה יודע היתה הכל...

בהלכות כיבוד הורים נאמר "איזהו מורא - לא ישב במקומו" (יו"ד ס"ג רמ"ס ע"ב), ודרש על כך השפת אמת ז"ע, שאם כלפי אביך או רבך אסור לשבת במקומו, כל שכן שיש לנהוג כך כלפי הקב"ה... הבורא דורש ממך "חביבי! תפסיק לשבת במקום שלי! תפסיק לחשוב שאתה מנהל את העולם!... תן לי את המושכות!"...

מהלכה זו למדנו מה לא לעשות, אבל ישנה הלכה אחרת שממנה נלמד מה כן לעשות... הלכה בתפילת שמונה עשרה היא שיש להצמיד את הרגליים (א"ח ס"ז צה סע"א) ... ומדוע?

הטעם הראשון והידוע הוא, שיש להידמות למלאכים, שלהם יש רגל אחת, להראות שאנו בעולם האצילות.

אבל ישנו טעם נוסף, אותו כתב הרשב"א, שהצמדת הרגליים מראה כי האדם מבחינתו לא מסוגל לזוז, רגליו כבולות וקשורות, לרמז שאין ביד האדם לקרב תועלת או להרחיק את ההיזק, אלא הכל ביד של הבורא יתברך! (אדרבה)

זה מיד מזכיר לי את הפסוק "שמע ישראל", שהמנהג לאומרו כשמכסים את העיניים עם היד (א"ח ס"ז סא סע"א ה), ונחשו למה? שוב, להורות לכל עם ישראל ואני בתוכם "שמע ישראל..."

"ה' הוא אלוקינו..." - הוא המשגיח עלינו, הוא התקיף ובעל היכולת והכוחות כולם...

ואתו "ה'" - הוא "אחד" ... שאין עוד מלבדו...

הוא הדבר היחיד בעולם, והוא עילת העילות וסיבת הסיבות, שאני בוטח בו, עד כדי שאני מוכן לכסות את עיני, ולא לסמוך על הראייה שלי...

הרי "אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים"...

תתאמץ באמונה, וממילא הבעיות הפנימיות יתוקנו... בהצלחה!!!

גוי לא חסיד

מעשה בבחורה ממשפחה טובה, מדובר בנערה שלמדה במוסדות 'בית יעקב', ואף הצטיינה בלימודיה ובעיקר במידותיה. אחר בית הספר היא נכנסה ללמוד בסמינר, ושוב רמת הציונים לא ירדה. אחר שסיימה סמינר בהצטיינות, היא חיפשה מקום עבודה... חלפה חצי שנה וחברותיה כבר התמקמו בעבודות מסודרות, עם משכורות גבוהות. אחר שראתה כך, היא החליטה לחפש משרה במקומות עבודה חילוניים לחלוטין, ביניהם מקומות שאף פותחים בשבת. עד שמצאה עבודה בחנות בגדים, שבלשון המעטה - אינם לפי ההלכה. שם היא נתנה את כל כוחותיה, ועבדה מהבוקר עד הערב, והשכר היה בהתאם. אלא שהסביבה לא כ"כ התאימה לאורח החיים בו היתה חיה עד כניסתה לעבודה, ממש חיים שלא הכירה, אחרי שנים שהורים שלה שמרו עליה כבבת עינם... בבוקר מאוד לא בהיר אחד, הגיעה השמועה ה'לא טובה' אל הוריה שיחיו, שבתם מתכוונת להנשא לא רק ליהודי שאינו דתי, אלא לא... ערבי שעבד גם הוא באותו מקום

בתפקיד בכיר, ושניהם החליטו להתחתן. ההורים המזועזעים ניסו לשכנע את בתם לסגת בה מהמעשה החמור, ואף שיגרו אליה שליחים רבים - חברות דודות ואף רבנים. אבל כל דבריהם נפלו על אזנים ערלות, הבת הודיעה בתוקף שהיא נחושה בדעתה להתחתן עם הערבי ההוא, ולא יעזור שום דבר... ה'ארס' כבר חדר והתפשט עמוק בתוכה, לא רק בלבוש אלא גם בדעות ובהלך החשיבה, וההורים מתפללים, פונים לעזרה אצל גדולי הדור, בבקשה שיתפללו, רבבות של דמעות זלגו מעיניהם של הוריה, זה כבר היה ניכר על הפנים שלהם, האור שלהם כבה, העולם שלהם חשך... כל מה שעמלו יורד תכף לתהום... כנסיון אחרון להניא את הבת מלבצע את הצעד הנורא, הצליחו ההורים להביאה אל הרבנית בת-שבע קניבסקי ע"ה. כשהיא נכנסה הרבנית עמדה לכבודה, חיכה אליה כאמא אוהבת... הרבנית ישבה עם הנערה במשך למעלה משעה, ניסתה אף היא לעצור בעדה, ועל כן נתנה לה את כל היחס... אבל גם לאחר כל מסכת השכנועים, לא חזרה בה הבת מהחלטתה. בשלב מסוים, כאשר מאמצי השכנוע הגיעו לשיאם, פנתה הבת הסוררת אל הרבנית ואמרה לה "אני חוזרת ומודיעה שלא אחזור בי מעצם ההחלטה כי זה האדם בו אני חפצה (רח"ל), אבל כיון שאני רואה שאת הרבנית מתאמצת כל כך עבורי, הנני מוכנה לכך שהרבנית תורה לי לעשות מצוה מסויימת קלה, אחת קטנה, ואני מבטיחה לקיים את המצווה הזו, באש ובמים, רק בשבילך, רק כי אני רואה שאני כ"כ חשובה לך..."

הרבנית קניבסקי היתה נבוכה, היא פתאום הבינה שהכל תלוי במה שהיא תגיד לה, יכול להיות שזה הדבר היחיד בעולם שעוד יכול לקשר אותה ליהדותה. הרבנית חשבה וחשבה, ואז האירה פנים ואמרה לבת: "את יודעת מה!? תקבלי על עצמך לומר מידי יום קפיטל תהילים, פרק תהלים אחד, רק אחד". הבת הסכימה לכך, חיכה לרבנית, ופנתה לדרכה... ואז פונה אליה הרבנית ואומרת "רגע יקירתי, לאן את הולכת?? בואי נתחיל כבר עכשיו, בואי אימרי איתי יחד את הפרק הראשון, כן כן, אני ואת, אני רוצה להיות שותפה שלך... זה מרגש אותי..."

גם לכך הסכימה הבת, והרבנית ניגשה לספרייה ונטלה את ספר התהילים שלה. הרבנית הורתה לה לשבת איתה יחד. הרבנית פתחה את הספר באמצעיתו, באקראי, בתנועה סתמית. ואז שתיהן יחד הסתכלו לראות מהו הפרק שנפתח, הרבנית והבת, היה זה פרק מ"ג בתהילים... הרבנית התחילה לומר את הפסוק הראשון, והבת אחריה: "שפטני אלוקים, וריבה ריבי מגוי לא חסיד, מאיש מרמה ועוולה תפלטני..."

הם אמרו את הפסוק יחד אבל לאט, מילה במילה... ובעודם אומרות יחד את הפסוק הזה, החוירה הבת בצורה נוראה, הלב שלה התחיל לפעום בחזקה, והיא עמדה להתעלף... היא קלטה מה היא קוראת בספר- שהרי שמה היה 'ריבה', והפסוק אומר במפורש 'וריבה ריבי מגוי לא חסיד' !!! הרבנית שמה לב להתרגשות, ולכן עצרה. אבל הבחורה לעומת זאת, שוב חזרה על הפסוק, עוד יותר לאט... "שפטני אלוקים וריבה ריבי מגוי לא חסיד, מאיש מרמה ועוולה תפלטני..."

לא עוברות שניות ספורות והיא פורצת בבכי מחריד, הרבנית חיבקה אותה, ניסתה להרגיע אותה, להעניק לה את החום שרק הרבנית יודעת לשדר... זה לקח כמה דקות, העולם כאילו הפסיק... הבחורה ניגבה את הדמעות, עצרה בכל כוחה את ההתרגשות, ואז היא אמרה את מה שכולם חיכו לשמוע... היא הודיעה לרבנית שהיא מסירה מעל עצמה את החטא הגדול... "ראיתי עכשיו את האלוקים", ושוב היא חזרה להתייפח... ואז אמרה בקול בכי "אם הקב"ה פונה בעצמו אליי 'ריבה' ומראה לי את הדרך הנכונה, כיצד ארהיב עז בנפשי לעשות אחרת!?! איך אני יכולה לברוח ממנו?!"

הרבנית קניבסקי ע"ה, אחרי שהיא ראתה את השינוי היא הוסיפה לחזק אותה, וציינה שלא רק תחילתו של הפסוק מתאים ל'חתן' הערבי, אלא גם המילים "מאיש מרמה" הבאות לאחר מכן, וצטטה את אביה, מו"ר מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, שהיה אומר תמיד למקורביו שתכונתם של הערבים אינה מתבטאת רק בעל חרבן תחיה' אלא הם גם עם שקרן ונוכל, שאי אפשר להאמין לאף מילה היוצאת מפייהם... אמה של מלכות... (הגדה של פסח חשוקי חמד- עמ' 10)